

Τότε τὰ χέρια μου 'ς ἐσένα ἀπλόνω
Μὲ τῆς καρδούλας σου τὸν ἴδιον πόνο,
Ποῦ εἶν' ἀλυσμόντος καὶ 'ς τὴ χαρά,
Θαρρῶντας, ποῦ ἔπρεπε νὰ σ' ἀγκαλιάσω,
"Π' ἄθωρα σιμόνοντας" νὰ σὲ σκεπάσω
Μὲ τῆς ἀγάπης μου τ' ἄσπρα φτερά.

Κέκνυρα

ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΡΑΝΑΣ

[Τὸ κατωτέρω προτεινόμενον σύστημα κρυπτογραφίας προώριστα κυρίως διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι ἀσφαλές, ἀπλόον, καὶ δὲν ἀπαιτεῖ ἐξαιρετικὰ βοηθήματα πρὸς ἐφαρμογὴν, τὸ δημοσιεύομεν ὡς δυνάμενον νὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα].

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΑ

NEON ΣΥΣΤΗΜΑ

Παρ' ἡμῖν ἡ Στρατιωτικὴ Κρυπτογραφία εἶναι τι σχεδὸν ἄγνωστον· διότι καθ' ὅσον ἡμεῖς τοῦλάχιστον γνωρίζομεν, οὐδὲν νεώτερον ἑλληνικὸν ἔργον ἐπραγματεύθη περὶ αὐτῆς, οὐδόπως δὲ ἄπορον ἂν φανῆ τὸ ζήτημα τοῦτο ὡς τι πρωτοφανές, δι' ὃ καὶ τροχάδην οὕτως εἰπεῖν, ἐκ τοῦ ἔργου τοῦ κ. Kerckhoffs, θέλομεν ἐκθέσει τὸ ἱστορικὸν του.

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ ἀνωτέρα παρ' ἡμῖν στρατιωτικὴ ὑπηρεσία χρησιμοποιοῖ ἐνίοτε τὴν κρυπτογραφίαν· ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθές ὅτι πρό τινας χρόνου ἐχρησιμοποίησε πρὸς τοῦτο σύστημα ἐκ τῶν κοινοτέρων, ἀποτελούμενον ἐκ διπλῶν ἀριθμῶν ἀντιπροσωπευόντων τὰ γράμματα, διαγράμματα τινὰ καὶ τινὰς τῶν προθέσεων, σύστημα ἄνευ κλειδός, ὅπερ ἐκτὸς τῶν ὑλικῶν ἄτινα ἀπαιτεῖ καὶ δ' ἂ προγράφεται τῆς στρατ. κρυπτογραφίας, οὐδεμίαν δυσχέριαν παρέχει καὶ εἰς μέτριον ἐρμηνευτὴν πρὸς ἐξήγησιν.

Α'

Κατὰ τὸν κ. Kerckhoffs¹ ἡ κρυπτογραφία εἶναι ἀρχαία ὡς ὁ κόσμος. Ἐγένετο χρῆσις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Σινῶν, τῶν Περσῶν καὶ τῶν Καρχηδονίων· ἐδιδάσκετο εἰς τὰ τακτικά σχολεῖα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, καὶ μεγάλως ἐξετιμάτο ὑπὸ τῶν ἑνδοξοτέρων Ῥωμαίων στρατηγῶν. Καίτοι δε ὁμολογεῖ ὅτι αἱ περὶ τοῦτου πληροφορίαι του εἰσὶν ἀτελέσταται, οὐχ ἦττον ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς μετρίας συντάλης τῶν Λακεδαιμονίων, ἀναφέρει πολλὰ συστήματα καὶ ἀρκετοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς².

Ἀναφέρει ὅτι Ἐρρίκος Δ' (1589—1610) θέλων νὰ ἐξηγήσῃ κρυπτογραφήματα ἀπειθυνόμενα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του Καθολικῶν (Ligue) πρὸς τὴν Ἰσπανικὴν κυβέρνησιν, ἐπεφόρτισε τὸν μαθηματικὸν Viète ν' ἀνεύρῃ τὴν κλεῖδα τούτων, ὅστις καὶ ἐπέ-

τυχεν· οὕτω δ' ὁ Βασιλεὺς ἠδυνήθη, ἐπὶ δύο σχεδὸν ἔτη, νὰ ἐπιβλέπῃ καὶ παρακολουθῇ τὰς ῥαδιουργίας τῶν ἐχθρῶν του, καὶ ὅτι ὑπὸ τὸν Richelieu (1624—1642), ἡ τέχνη τοῦ ἐρμηνευτοῦ τῶν μυστικῶν γραφῶν ἀνυψώθη εἰς ἐπιστήμην ἐπίσημον, καθ' ὅσον ἐν Γαλλίᾳ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν συνέστησεν Ἀκαδημίαν, ἐνθα ἡ τέχνη αὕτη ἐδιδάσκετο.

Ὁ κ. Kerckhoffs ὁμολογεῖ, ὅτι δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνεύρῃ κατὰ τὴν νεωτέραν ἐποχὴν, καθαρὰ ἔχνη τῆς χρήσεως τῆς κρυπτογραφίας παρὰ τοῖς στρατοῖς πέραν τοῦ ΙΖ' αἰῶνος, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὰς ἀφηγήσεις τῶν πολέμων τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, συχνάκις γίνεται λόγος περὶ κρυπτογραφικῶν ἀνακοινώσεων, τῶν στρατηγῶν ἐχόντων δύο κλεῖδας πρὸς ἀνταπόκρισιν, μεταξύ των καὶ μὲ τὸ γενικὸν ἐπιτελεῖον· καὶ ὅτι σήμερον ἡ κρυπτογραφικὴ ἀνταπόκρισις εἶναι παραδεδεγμένη εἰς ὅλους τοὺς στρατοὺς τῆς Εὐρώπης. Προστίθησι μάλιστα ὅτι τὰ προγράμματα τῶν στρατιωτικῶν σχολῶν τῶν Γερμανῶν, παραγγέλλουσι ὄχι μόνον τὴν ἄσκησιν τῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ἀνάγνωσιν τῶν κρυπτογραφῶν, ὡς ἐν Γαλλίᾳ¹, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὴν ἐξοικεῖωσιν αὐτῶν εἰς τὴν γνῶσιν πασῶν τῶν θεωρητικῶν ἀρχῶν τῆς τέχνης τοῦ ἐρμηνεύειν τὰ κρυπτόγραφα.

Διαίρων εἶτα ὁ συγγραφεὺς τὴν κρυπτογραφίαν εἰς ἰδιωτικὴν καὶ στρατιωτικὴν, ἐξετάζει τὰς ἀπαιτήσεις τῆς τελευταίας, ἃς συνοψίζει ὡς ἐξῆς:

1—Τὸ σύστημα δεόν νὰ εἶνε ὑλικῶς ἂν οὐχὶ μαθηματικῶς ἀνεξήγητον.

2—Νὰ μὴ ἀπαιτῆ τὸ μυστικόν, καὶ νὰ δύναται ἄνευ μειονεκτήματος νὰ πέσῃ μεταξύ τῶν χειρῶν τοῦ ἐχθροῦ.

3—Ἡ κλεῖς δεόν νὰ μεταδίδεται καὶ τηρῆται ἐν τῇ μνήμῃ ἄνευ προσφυγῆς εἰς ἐγγράφους σημειώσεις, καὶ νὰ ἀλλάσσεται ἢ τροποποιῆται κατὰ τὴν θέλησιν τῶν ἀνταποκριτῶν.

4—Δεόν νὰ εἶνε ἐφαρμοστόν εἰς τὴν τηλεγραφικὴν ἀνταπόκρισιν.

5—Δεόν νὰ εἶνε φορητὸν καὶ ὁ χειρισμὸς ἢ ἡ λειτουργία του νὰ μὴ ἀπαιτῆ τὴν συνδρομὴν πολλῶν προσώπων.

6—Τέλος, εἶναι ἀναγκαῖον, ἕνεκεν τῶν περιστάσεων αἵτινες ἐπιβάλλουσι τὴν ἐφαρμογὴν του, τὸ σύστημα νὰ εἶνε εὐχεροῦς χρήσεως, μὴ ἀπαιτοῦν ἐντασιν πνεύματος, οὐδὲ τὴν γνῶσιν μακρᾶς σειρᾶς τηρητέων κανόνων.

Καὶ ἐπεξηγῶν τὴν δευτέραν τῶν ἀπαιτήσεων προστίθησι... «Καὶ ἐνταῦθα ἐννοῶ ὡς μυστικόν, » οὐχὶ τὴν κυρίως λεγομένην κλεῖδα, ἀλλ' ὅ,τι ἀποτελεῖ τὸ ὑλικὸν μέρος τοῦ συστήματος, πίνακας, » λεξικά ἢ μηχανήματα οἷα δῆποτε, ἄτινα θὰ ἐπιτρέψωσι τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ».

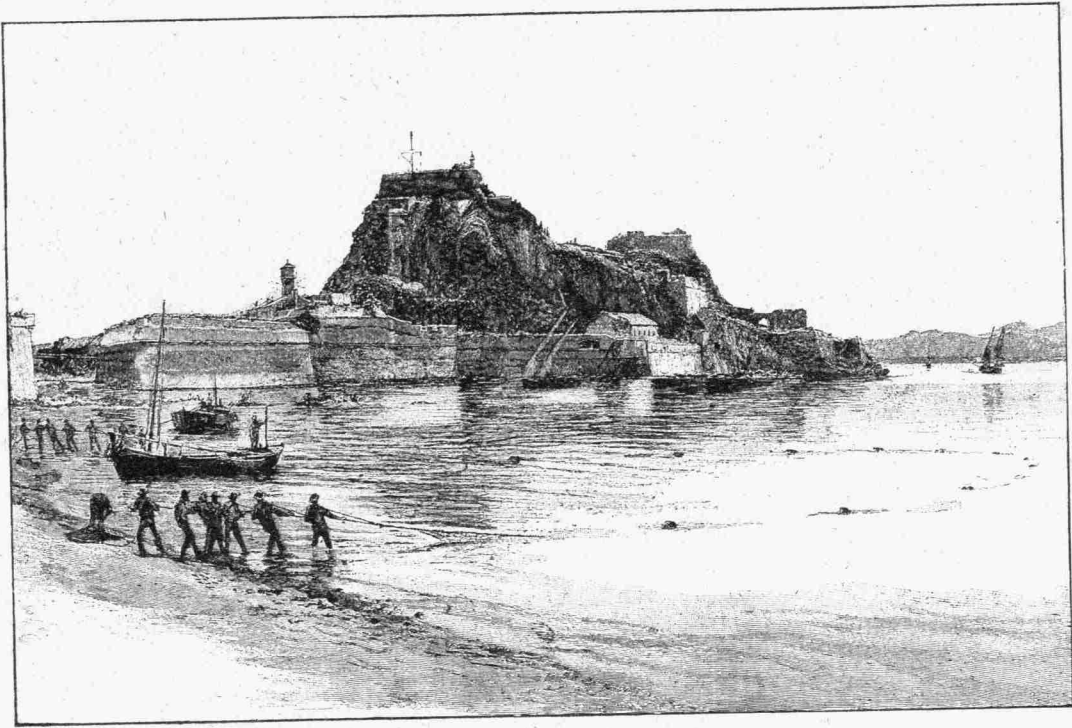
Κατόπιν ὁ συγγραφεὺς ἐκφράζων τὸν θαυμασμὸν του διότι ἄνδρες, οἷοι ὁ Βολταῖρος² καὶ ὁ στρατηγός

¹ Cours d' art militaire 1880—1881 à l' École Saint-Cyr. (Kerckhoffs).

² Ὁ Βολταῖρος εἶπεν ἐν τινι ἄρθρῳ ἀφιερῶθεν εἰς τὰς μυστικὰς γραφὰς, καὶ τοῦτο καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ τέχνη τοῦ ἐρμηνευτοῦ ἦτο ἐν ὅλῃ τῆς τῆ ἀκμῆ, ὅτι οἱ καυχώμενοι

¹ Aug. Kerckhoffs Docteur ès lettres, Professeur à l' École des hautes études commerciales et à l' École Arago. La cryptographie militaire. Journal des sciences militaires 1883.

² Πολύβιον, Πλούταρχον, Δίωνα τὸν Κασσιον, Σουεπίονιον, Aulu-Gelle, Ἰσίδωρον, Ἰούλιον τὸν Ἀφρικανόν, Φίλωνα τοῦ Βυζαντίου (τὸν II αἰῶνα π. Χ.) κλ.

Τὸ φρούριον τῆς Κερκύρας

Λεβάλ¹, ἐπέστησαν περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν συστημάτων τῆς κρυπτογραφίας, ἐξετάζει τὰ τελειότερα αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν στρατιωτικὴν κρυπτογραφίαν, ὡς τοῦ Porta, Saint-Cyr, Gronsfeld, Beaufort, Vigenère κ.τ.λ. ὧν τὴν περιγραφὴν δίδει, καὶ εὐρίσκει ἅπαντα, καὶ πολὺ δικαίως, μειονεκτικά, ὡς μὴ πληροῦντα τὰς ἀνωτέρω ἀπαιτήσεις, δεικνύων συνάμα μεθόδους πρὸς ἐρμηνείαν αὐτῶν.

Ἐν τέλει τοῦ ἔργου του ὁ κ. Kerckhoffs δεικνύει σύστημα τριπλῆς κλειδός, ὡς τὸ desideratum τῆς στρατ. κρυπτογραφίας, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τύπον περιεργείας, καθ' ὅσον καὶ αὐτὸς τὸ θεωρεῖ ἀνεφάρμοστον ἐν πολέμῳ, καὶ ἀναφέρει ὅτι νέον σύστημα κρυπτογραφίας, ὑποβλήθη ἐν τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Γαλλικῶν στρατιωτικῶν τηλεγράφων, φαίνεται αὐτῷ πληροῦν ἀπάσας τὰς ἀπαιτήσεις ἃς ἐξέθηκον, ἀλλὰ σπουδαῖοι λόγοι καθήκοντος κωλύουσιν αὐτὸν πρὸς τὸ παρὸν (1883) νὰ εἴπῃ τι πλείοτερον περὶ τούτου.

Β'

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων δείκνυται, ὅτι τὸ ζήτημα τῆς στρατιωτικῆς κρυπτογραφίας εἶναι δυσχερέστατον. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ὁ κ. Kerckhoffs, διὰ τὴν

» ὅτι ἐρμηνεύουσιν ἐπιστολὴν (κρυπτογράφον) χωρὶς νὰ
 » εἶνε μεμνημένοι περὶ τῶν ὑποθέσεων περὶ ὧν πραγμα-
 » τεύεται, καὶ χωρὶς νὰ τύχῃσι προεισαγωγικῆς βοήθειας
 » εἰσὶ μεγαλείτεροι ἀγύρται ἢ οἱ καυχώμενοι ὅτι ἐννοοῦσι
 » μίαν γλῶσσαν ἢν οὐδὲν ἔμαθον ».

¹ Ὁ στρατηγὸς Λεβάλ βεβαίως κατηγορηματικῶς εἰς τὸ ἔργον του Etudes de Guerre, ὅτι τὰ κρυπτογράφα μὲ βίαιον ποικίλην εἰσὶν ἀνερμηνεύετα, ἢ τοῦλάχιστον δὲν κατορθώνουν νὰ τὰ ἐρμηνεύσῃσι ἢ μετὰ δυσχερείων ἀνηκούστων!

ἔλλειψιν ἱστορικῶν ἀποδείξεων, δὲν ἀνεῦρεν ἔχνη αὐτῆς πέραν τοῦ 13' αἰῶνος, δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τὴν τέχνην ταύτην τὴν καὶ τότε βεβαίως γνωστὴν; δὲν ἤθελον χρησιμοποίησαι οἱ ἐκάστοτε πολεμικοὶ ἄνδρες, ὡς ἐπίσης δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῆς ἐλλείψεως τῶν ἱστορικῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ τέχνη τῶν ἐρμηνευτῶν δὲν ἀνάγεται καὶ πέραν τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἐρρίκου IV, καθ' ὅσον ἡ ἀνάγκη ἣτις ὑπηγόρευσε τὴν ἐπινοήσιν τῶν μυστικῶν γραφῶν, αὐτὴ καὶ ἐπέβαλλε τὴν ἐρμηνεύσιν των. Φρονοῦμεν δὲ τούναντίον, ὅτι δύνανται τις εὐλόγως νὰ εἴπῃ ὅτι, μόνος ὁ πόλεμος εἶναι ἡ πρώτη ἀνάγκη ἣτις ἐπέβαλε τὴν ἐπινοήσιν τῆς κρυπτογραφίας, καὶ ὅτι ἡ τέχνη τοῦ ἐρμηνευτοῦ ἐπηκολούθησε ταύτην, ἀλλὰ κατὰ τόπους καὶ περιόδους παρήκμασεν, ὡς ἀποδεικνύουσι τὰ ἐξῆς γεγονότα τοῦ παρόντος αἰῶνος.

Κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1864, ὁ ἀθηνωτικὸς στρατηγὸς Lée, ἔσχε τὴν ιδέαν νὰ ὑφάρπασῃ τὰ πρὸς τὸν ἀποκλείοντα αὐτὸν ἐν Πητρούπολει στρατηγὸν τῶν Ἐνωτικῶν Grant, πεμπόμενα τηλεγραφήματα, καὶ πρὸς τοῦτο ἐξέλεξε τὸν τηλεγραφετὴν Gaston, ὅστις μὲ τινα μικρὰν ὀμάδα μετρησιμῶν ἀνδρῶν, κατορθῶναι ἐπὶ ἐξ ὀλοκλήρους ἑβδομάδας νὰ ὑποκλέπτῃ τὰ μεταδιδόμενα ἔγγραφα· ἀλλ' ἐνὸς καὶ μόνου ἡδυνήθησαν νὰ ἐπωφεληθῶσιν ὡς μεταδοθέντος ἀληθοῦς, τῶν λοιπῶν ὄντων κρυπτογεγραμμένων. (M. William R. Plum: les methodes de guerre Pierron).

Κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ φρουρίου Almeida ἐν Πορτογαλίᾳ ὑπὸ τῶν Ἄγγλων, ὁ στρατάρχης Massena διὰ τριῶν ἐθελοντῶν ἐπέμψε πρὸς τὸν φρουράρχον, διὰ διαφόρων διευθύνσεων καὶ κρυπτογραφικῶς, τὴν διαταγὴν ν' ἀνατινάξῃ τὸ φρούριον

ἀποσυρόμενος πρὸς τινὰ διεύθυνσιν, πρὸς ἣν καὶ οὐ-
τος ἤθελεν ἐπέλθῃ αὐτῷ ἐπίκουρος. Ἐκ τῶν τριῶν
ἀπεσταλμένων οἱ δύο συλληφθέντες ἐκρεμάσθησαν
ὡς κατὰ σκοποὶ, εὐρεθέντος ἐπ' αὐτῶν τοῦ ἐγγράφου
ὅπερ ὁμοίως δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐρμηνεύσωσι, καὶ τοι
παρῆλθον τρεῖς ἡμέραι μέχρι τῆς ἐκτελέσεως τῆς
διαταγῆς. (Memoires du General Marbot).

Καὶ ὁμοίως κατὰ τὴν αὐτὴν περίπτωσιν ἐποχὴν ὁ
Βοναπάρτης, πρῶτος ὑπάτος, ἔλεγε εἰς τὸν στρα-
τηγὸν Kleber, ἐν ἐπιστολῇ ἣν ἀπηύθυνεν αὐτῷ ἐν
Αἰγύπτῳ: «Δὲν τολμῶ νὰ σὰς γράψω τι, μάλιστα
συμβολικῶς. Πάντα εὐκόλως ἐρμηνεύονται». (Cau-
series militaires Gal Thoumas).

Τὸ προσφάτως ἐκδοθὲν σύγγραμμα τοῦ γάλλου
λοχαγοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ κ. Valerio¹ περὶ στρα-
τιωτικῆς κρυπτογραφίας, περιοριζόμενον ἀπλῶς εἰς
σύνοτον περιγραφὴν τῶν διαφόρων γνωστῶν συ-
στημάτων, ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος,
ἐκτείνεται εἰς ὑπόδειξιν μεθόδων πρὸς ἐρμη-
νεύσιν αὐτῶν, καὶ ἀποδεικνύει ὅτι οὐδὲν τούτων εἶναι
ἀσφαλές· ἐξ οὗ καὶ καταφαίνεται ὅτι καὶ αἱ ἐλπί-
δες τοῦ κ. Kerckhoffs δὲν ἐπραγματοποιήθησαν,
καὶ τοι παρῆλθον ἔκτοτε δεκαετία.

Ὁ σκόπελος εἰς ὃν προσκρούουσι τὰ μέχρι τοῦδε
τελειότερα συστήματα Στρατιωτικῆς κρυπτογρα-
φίας, εἶναι ἡ μεθοδικὴ σύνθεσις τῶν ἀλφαβητῶν αὐ-
τῶν, ἥτις μ' ὅλας τὰς ποικιλίας ἃς δύναται νὰ
ὑποστῇ, ἐπειδὴ ἡ ἐναλλαγὴ γίνεται μεταξὺ 30 ἀλ-
φαβητῶν τὸ πολὺ, παρέχει βάσιν εἰς τὸν ἐρμηνευ-
τὴν, ἐφ' ἧς στηριζόμενος δύναται, βοηθούμενος καὶ
ὑπὸ τῶν κανόνων τῆς φωνητικῆς, δηλ. τῆς γνώσεως
τῆς σχετικῆς ἐπαναλήψεως τῶν γραμμάτων², νὰ
παρακολουθῇ τὴν μεθοδικὴν αὐτῶν σύνθεσιν καὶ νὰ
ἐπιτυγχάνῃ τὴν ἐρμηνεύσιν τῶν.

Ἡμεῖς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τεθέντων ὄρων ὑπὸ τοῦ
κ. Kerckhoffs ἐπενοήσαμεν νέον σύστημα στρατ.
κρυπτογραφίας, παρακάμφαντες τὸν προηγουμένως
ἐκτεθέντα σκόπελον, καὶ πρὸς τοῦτο ἐχρησιμοποίη-
σαμεν ἀλφάβητα ἄτακτα, ἐν οἷς τινὰ μὲν τῶν γραμ-
μάτων ἐλλείπουσι, τινὰ δὲ καὶ ἐπαναλαμβάνονται·
ἀλλ' ὁ κ. Valerio εἰς οὗ τὴν κρίσιν ὑπεβάλαμεν
αὐτό, κατέδειξεν ἡμῖν ὡς κύριον ἐλάττωμα αὐτοῦ,
τὸν ἀπαιτούμενον σχετικῶς μακρὸν χρόνον πρὸς σύν-
ταξιν τοιοῦτου τινὸς κρυπτογράφου, καὶ διετύπωσεν
ἡμῖν τοὺς ἐξῆς ὄρους, οὓς κατ' αὐτὸν δέον νὰ πλη-

ροῖ πᾶν σύστημα Στρ. κρυπτογραφίας, καὶ οὓς δὲν
δύναται τις ἢ νὰ παραδεχθῇ ὡς ἀπαραιτήτους.

1—Νὰ μὴ ἀπαιτῆ ἡ μολυβδίδα καὶ χάρτην.

2—Νὰ εἶνε ἀνερμήνευτον.

3—Νὰ εἶνε ἀπλοῦν, (οὐχὶ κανόνες πολὺπλοκοί).

4—Νὰ εἶνε ταχὺ (10—15 λεπτά ἵνα γράψωμεν
100 γράμματα).

5—Νὰ μὴ εἶνε μυστικόν. Μόνον ἡ κλεις (λέξις)
ν' ἀποτελῇ τὴν βάσιν τοῦ συστήματος, καὶ

6—Τὰ ἐγγράφα νὰ παρουσιάζωσι χαρακτῆρα
ἀτομικόν, οὕτως ὥστε ἀναγνωσθέντος ἐγγράφου τινὸς
ἢ ληφθέντος καὶ τοῦ πρωτοτύπου ἐνός τοιοῦτου
ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, νὰ μὴ δύναται νὰ ἐρμηνευθῶσι τὰ
ἄλλα ἐγγράφα τὰ γραφέντα μὲ τὴν αὐτὴν κλεῖδα.

Ὁ κ. Valerio ἔσχε πρὸς τοῦτοις τὴν ἄκραν
ἀγαθότητα νὰ ὑποδείξῃ ἡμῖν τὴν διεύθυνσιν πρὸς
ἣν ἔπρεπε νὰ στρέψωμεν τὰς προσπάθειάς μας πρὸς
ἐπίτευξιν τοιοῦτου συστήματος, καὶ ὀφείλομεν νὰ
ὁμολογήσωμεν ὅτι τοῦτο μεγάλως μᾶς ἐβοήθησεν.

Γ'

Ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Valerio
τεθέντων ἀνωτέρω ὄρων, προτείνομεν τὸ ἀκόλουθον
σύστημα:

Λαμβάνομεν ὡς κλεῖδα μίαν λέξιν, ἔστω Ἐπα-
μεινῶδας¹.

Ἀφοῦ γράψωμεν διὰ μικρῶν ὀριζοντίως τὸ ἀλη-
θὲς ἀλφάβητον ἀρ. 1, εὐρίσκομεν διὰ τῆς κλείδος
ἐν συμβολικῶν τοιοῦτον ἀρ. 2 ὡς ἐξῆς:

Ἐκ τῶν ἐν τῇ λέξει τῆς κλείδος ὁμοίων γραμ-
μάτων α καὶ ν, ἀφίηνομεν μόνον τὸ κατὰ πρῶτον
συναντώμενον διαγράφοντες τὰ ἄλλα, καὶ κάτωθεν
τῶν λοιπῶν προστίθεμεν κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν,
τὰ μένοντα γράμματα τοῦ ἀλφαβητοῦ. Κατόπιν
λαμβάνοντες αὐτὰ κατὰ στήλας τὰ γράφομεν κατὰ
σειρὰν καὶ διὰ κεφαλαίων, ἀνωθεν τοῦ διὰ μικρῶν
ἀλφαβητοῦ ἀρ. 1.

Μετὰ ταῦτα γράφομεν τοὺς ἐννέα πρῶτους ἀριθ-
μοὺς καὶ τὸ μηδὲν ἀνωθεν τοῦ συμβολικοῦ ἀλφα-
βητοῦ ἀρ. 2, ἐπὶ δέκα γραμμάτων κατὰ βούλησιν
ἀλλὰ καὶ κατὰ σειρὰν, καὶ οὕτω ἔχομεν συμβολικὰ
γράμματα καὶ συμβολικοὺς ἀριθμοὺς.

Κατόπιν λαμβάνομεν κατὰ θέλησιν δύο ἀριθμοὺς
1—1000, ἔστω $\frac{0\ 2\ 6}{\alpha\ \sigma\ \rho}$ καὶ $\frac{1\ 8\ 3}{\sigma\ \xi\ \gamma}$ ², οὓς καὶ κρυ-

πτογράφομεν διὰ τοῦ συμβολικοῦ ἀλφαβητοῦ ἀρ. 2.
Τὸν πρῶτον τούτων (ἀριθμὸς συμβολισμοῦ) γρά-
φομεν ὀλογράφως, κρυπτογράφομεν αὐτὸν διὰ τοῦ
ἀλφαβητοῦ ἀρ. 2, καὶ εὐρίσκομεν κατὰ τὴν ἐκτε-
θεῖσαν ἤδη μέθοδον νέον συμβολικὸν ἀλφάβητον
ἀρ. 3, ὅπερ γράφομεν ἐπίσης διὰ κεφαλαίων κά-
τωθεν τοῦ διὰ μικρῶν ἀληθοῦς ἀλφαβητοῦ ἀρ. 1,
καὶ διαγράφομεν τὸ ἀλφάβητον ἀρ. 2, πρὸς ἀπο-
φυγὴν σφαλμάτων, καθ' ὅσον διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ
κρυπτογράφου θὰ χρησιμοποιήσωμεν τόσον διὰ τὰ

¹ Journal des Sciences militaires 1892 καὶ 1893.

² Τὰ γράμματα ἄτακτα ἐπαναλαμβάνονται συχνότερον εἰς
τὴν Γερμανικὴν εἰσὶ κατὰ σχετικὴν τάξιν E,N,i,r,s,t,u,
d,a,h. Εἰς τὴν Ἀγγλικὴν E,T,a,o,n,i,r,s,h,d,l. Εἰς
τὴν Γαλλικὴν E,S,r,i,a,n,t,o,u,l,d,m,c,p,v,f,q,g,x,
j,b,h,z,y,k, καὶ W. Kerckhoffs. E,N,a,i,r,s,t,u,o,
l,d,c,m,p,v,f,b,g,q,h,x,j,y,z,k καὶ W. Valerio.

Τὸ διὰ τοὺς Γάλλους ἀξιοματικῶς τοῦ Μηχανικοῦ
Aide-Memoire en campagne περιλαμβάνει διὰ τὴν
ἐρμηνεύσιν τῶν κρυπτογράφων τὴν σχετικὴν ἐπαναλήψιν
τῶν γραμμάτων τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Kerckhoffs ἀνωτέρω
σημειωθείσαν.

¹ Ἐπὶ 1577 Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ
Ἑλλήν. Ἔθνος τοῦ Παπαρρηγόπουλου, ἡ σχετικὴ ἐπα-
ναλήψις αὐτῶν εἶναι ἡ ἐξῆς: O, A, E, I, T, v, σ, ρ, υ, π, η, κ, ω,
λ, μ, δ, χ, θ, β, γ, φ, ξ, ζ, ψ.

¹ Αἱ ἐπόμεναι ὀδηγίαι ἀναφέρονται εἰς τὸ ἐκτεθειμένον
παραδείγμα.

² Πάντοτε γράφομεν 3 ψηφία, ἀναπληροῦντες διὰ μη-
δενικῶν τὰς ἐλλειπούσας δεκάδας καὶ ἑκατοστάδας.

γράμματα ὅσον καὶ διὰ τοὺς τυχόν νέους ἀριθμούς τὸ συμβολικὸν ἀλφάβητον ἀρ. 3.

Τούτων γενομένων γράφομεν ὀλογράφως τὸν ληφθέντα δεῦτερον ἀριθμὸν (ἀριθμὸς μεταθέσεως), καὶ κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν διακρίνομεν ἕκαστον γράμμα δι' αὐξήσαντος ἀριθμοῦ.

Ἄπαντα ἡ προπαρασκευαστικὴ αὕτη ἐργασία μόλις ἀπαιτεῖ 5 λεπτά.

Ἦδη ἀφοῦ γράψωμεν τὸ ἀληθὲς ἔγγραφον διὰ μικρῶν κάτωθεν τοῦ γεγραμμένου ὀλογράφως ἀριθμοῦ μεταθέσεως, οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζονται στηλαὶ διακεκριμέναι, ἀφήνοντας ἀκοῦντα χώρον μεταξύ τῶν γραμμῶν, κρυπτογράφωμεν αὐτὸ διὰ κεφαλαίων ὡς ἑξῆς:

Ἐγγραφον ἀληθές. — Σήμερον 6 πρωίας ἀναχωροῦσι σιδηροδρομικῶς 2 τάγματα πεζικοῦ καὶ 1 πυροβολαρχία πρὸς ἐνίσχυσίν σας· ἐτοιμάσατε ὑλικά πρὸς καταστροφήν γεφύρας.

ε	π	α	μ	ι	ν	ω	■	δ	■	ς
θ	γ	ζ	η	θ	κ	λ	■	ξ	■	ο
ρ	τ	υ	φ	χ	ψ					
0 2 6						3 1 8				
α σ ρ						ο ξ γ				

				4	5	6	7	8	9	0							1	2	3										
				2	—	E	B	P	Π	Γ	T	A	Z	Υ	M	H	Φ	I	Θ	X	N	K	Ψ	Ω	Λ	Δ	Ξ	Σ	Ο
				1	—	α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω
				3	—	Γ	Α	Λ	Τ	Υ	Β	Ν	Φ	Μ	Δ	Ξ	Ω	Χ	Ε	Ο	Ψ	Ζ	Η	Ι	Η	Ρ	Θ	Κ	Σ

ε	ι	κ	ο	σ	■	ν	■	ξ	ζ
γ	υ	μ	χ	ψ	■	ι	■	θ	
α	β	δ	ε	ζ	■	η	■	κ	
λ	ν	ξ	ο	π	■	ρ	■	σ	
τ	φ	ω							

Ἐγγραφὸν κρυπτόγραφον

χ υ ο π γ π ω τ ψ μ ω ζ θ υ ο ξ α σ ρ
ο ξ γ γ ο ψ γ χ δ λ ζ τ γ α η η ρ σ ν
το π ξ ν ω ζ σ δο μ γ λ π λ η π τ
ζ ζ η κ μ υ γ γ μ ζ γ ε μ μ χ γ ζ θ θ
γ ψ ρ ο π τ θ χ π π π τ υ ζ π γ υ ν
σ δ η ζ ο δ π χ μ γ ψ μ γ τ π θ μ ο ψ
τ π γ χ ο μ μ π ζ η γ ω δ γ υ ο ζ

τ	ρ	ι	α	κ	ο	σ	ι	α	δ	ε	κ	α	ο	κ	τ	ω
15	13	6	1	8	11	14	7	2	4	5	9	3	12	10	16	17
σ	η	μ	ε	ρ	ο	ν	θ	π	ρ	ω	ι	α	ς	α	ν	α
Π	Ν	Ω	Υ	Ζ	Ο	Χ	Λ	Ψ	Ζ	Σ	Μ	Γ	Π	Γ	Χ	Γ
χ	ω	ρ	ο	υ	σ	ι	σ	ι	δ	η	ρ	ο	δ	ρ	ο	μ
Θ	Σ	Ζ	Ο	Η	Π	Μ	Π	Μ	Τ	Ν	Ζ	Ο	Τ	Ζ	Ο	Ω
ι	κ	ω	ς	2	τ	α	γ	μ	α	τ	α	π	ε	ζ	ι	κ
Μ	Δ	Σ	Η	Κ	Τ	Γ	Λ	Ω	Γ	Τ	Γ	Ψ	Υ	Β	Μ	Δ
ο	υ	κ	α	ι	1	π	υ	ρ	θ	ο	λ	α	ρ	χ	ι	α
Ο	Η	Δ	Γ	Μ	Θ	Ψ	Η	Ζ	Α	Ο	Ξ	Γ	Ζ	Θ	Μ	Γ
π	ρ	ο	ς	ε	ν	ι	σ	χ	υ	ο	ι	ν	σ	α	ς	ε
Ψ	Ζ	Ο	Π	Υ	Χ	Μ	Π	Θ	Η	Π	Μ	Χ	Η	Γ	Π	Υ
τ	ο	ι	μ	α	σ	α	τ	ε	υ	λ	ι	κ	α	π	ρ	ο
Τ	Ο	Μ	Ω	Γ	Π	Γ	Υ	Η	Ξ	Μ	Δ	Γ	Ψ	Ζ	Ο	
ς	κ	α	τ	α	σ	τ	ρ	ο	φ	ή	ν	γ	ε	φ	υ	ρ
Π	Δ	Γ	Τ	Γ	Π	Τ	Ζ	Ο	Ρ	Ν	Χ	Λ	Υ	Ρ	Η	Ζ
α	ς															
Γ	Π															

Γράφομεν ἀμέσως κάτωθεν τοῦ πρώτου γράμμα-
του ἀληθοῦς ἔγγραφου σ, τὸ ἀντίστοιχον αὐτοῦ
συμβολικὸν Π, καὶ διατρέχοντες ἕκαστην γραμμὴν
κάμνομεν τὸ αὐτὸ εἰς πάντα τὰ ὁμοία του. Ὑστερον
πράττομεν ὁμοίως διὰ τὸ δεῦτερον γράμμα τοῦ ἐγ-
γραφου η καὶ τὰ ὁμοία αὐτοῦ ἐρ' ὅλων τῶν γραμ-
μῶν· κατόπιν ἐπιχειροῦμεν ὡσαύτως διὰ τὸ ἐπόμε-
νον καὶ τὰ ὁμοία του, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Δὲν μένει ἡμῖν ἤδη ἢ νὰ γράψωμεν εἰς τὸ καθαρὸν τὸ κρυπτόγραφον, καὶ πρὸς τοῦτο ἐπιχειροῦμεν οὕτω·

Κατὰ πρῶτον γράφομεν τὸ γράμμα τοῦ ἀληθοῦς ἀλφαβήτου ἀρ. 1 (χ) τὸ ἀντίστοιχον τῆς συμβολικῆς μονάδος (Ξ) τοῦ ἀλφαβήτου ἀρ. 2, καὶ εἶτα τὰ συμβολικὰ γράμματα τοῦ συνταχθέντος ἔγγραφου, λαμβάνοντες αὐτὰ κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ κατ' ἀριθμητικὴν σειρὰν τῶν στηλῶν,

φροντίζοντες μόνον νὰ ἐγγράψωμεν τὴν συμβολικὴν μονάδα (Ξ) καὶ τοὺς συμβολικοὺς ἀριθμούς (α σ ρ καὶ ο ξ γ) τοῦ ἀλφαβήτου ἀρ. 2, πρὸ τῆς ἐγγραφῆς συμβολικοῦ γράμματος τοῦ ἀλφαβήτου ἀρ. 3 ὁμοίου τῆς συμβολικῆς μονάδος (Ξ). Ὅταν ὁμοῦς τὸ ἔγγραφον θὰ μεταδοθῆ καὶ διὰ τοῦ τηλεγράφου, τότε χωρίζομεν τὰ γράμματα καὶ καθ' ὀμάδας μὴ περιλαμβανούσας πλέον τῶν (5) πέντε γραμμάτων, ἢν' ἀποφύγωμεν τὰ σφάλματα¹.

Ἡ δευτέρα αὕτη ἐργασία δι' 100 γράμματα ἀπαιτεῖ 8—10 λεπτά. Ἄλλ' ἵνα ἐπιτύχωμεν τὴν ταχύτητα ταύτην καὶ κρυπτογράφωμεν τὸν ἀνωτέρω ἀριθμὸν γραμμάτων, ἀπαιτεῖται μικρὰ μὲν ἐξάσκησης, ἀλλὰ μεγάλη εὐκρίνεια τῶν γραμμάτων καὶ μεθοδικὴ διάταξις τῆς ἐργασίας.

Ὁ παραλήπτης ὅστις γνωρίζει μόνον τὴν κλεῖδα Ἐπαμινώνδας, πρὸς ἀνάγνωσιν τοῦ κρυπτογράφου γράφει κατὰ πρῶτον τὸ ἀληθὲς ἀλφάβητον ἀρ. 1,

ἀνευρίσκει διὰ τῆς κλείδος τὸ συμβολικὸν ἀλφάβη-
τον ἀρ. 2, καὶ ἐκ τοῦ πρώτου γράμματος τοῦ κρυ-
πτογράφου (X), ὅπερ καὶ διαγράφει, θὰ γνωρίσῃ
τὴν συμβολικὴν μονάδα (Ξ), δι' ἧς κανονίζει καὶ
οὕτως τοὺς συμβολικοὺς ἀριθμούς του. Τότε ἀνα-
ζητεῖ ἐν τῷ κρυπτογράφῳ τὴν πρώτην συνάντησιν
τοῦ γράμματος τῆς συμβολικῆς μονάδος, ἧτις παρα-
κολουθεῖται πάντοτε ὑπὸ τῶν ἐξ συμβολικῶν ψη-
φίων (α σ ρ καὶ ο ξ γ) τῶν ἀποτελούντων τοὺς δύο
ἀριθμούς, ἀναγνωρίζει τὴν ἀριθμητικὴν του ἀξίαν,
διαγράφει καὶ τὰ ἐπτά ταῦτα συμβολικὰ ψηφία καὶ
ἀρῆνει οὕτω τὸ καθαρὸν κρυπτόγραφον.

Ἦδη μὲ τὸν ἀριθμὸν συμβολισμοῦ (026) ἀνευρί-

¹ Κατὰ τὴν τηλεγραφικὴν ἀνταπόκρισιν ἐθεδαιώθη ὅτι εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος ἡ ἀποφυγὴ σφαλμάτων ὅταν τὸ κρυπτόγραφον περιλαμβάνῃ ὀμάδας ἐχούσας μείζονα ἀριθμὸν γραμμάτων Kerekhoffs.

σκε το ἀλφάβητον ἀρ. 3, διαγράφει τὸ ὑπ' ἀρ. 2 τοιοῦτον, γράφει ὀλογράφως τὸν ἀριθμὸν μεταθέσεως (318), ἀριθμῆι ἕκαστον γράμμα αὐτοῦ, υπολογίζει τὸν ὀλικὸν ἀριθμὸν τῶν γραμμάτων τοῦ κρυπτογράφου, διὰ νὰ γνωρίσῃ πόσα γράμματα θὰ ἔχη ἐκάστη στήλη καὶ ἂν τινες τούτων θὰ ἔχωσιν ὀλιγώτερα, γράφει αὐτὰ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω εἰς τὰς στήλας κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν των σειρὰν, ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς πρώτης, καὶ εἶτα προβαίνει εἰς τὴν ἐξήγησιν.

Ἐννοεῖται ὅτι ἂν τὸ κρυπτόγραφον περιέχῃ καὶ συμβολικοὺς ἀριθμούς, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν θὰ ἐννοήσῃ τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν, καὶ θὰ τοὺς ἐξηγήσῃ ὡς τοιοῦτους διὰ τοῦ ἀλφάβητου ἀρ. 3.

Περὶ τὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι, τὸσον μετὰ τὴν σύνταξιν ὅσον καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ κρυπτογράφου, ὀφείλομεν νὰ ἐξαφανίζωμεν τὸν συνταχθέντα βοηθητικὸν πίνακα.

Τὸ ἐκτεθὲν σύστημα, ἀπαιτοῦν μυστικότητα μόνον ὡς πρὸς τὴν κλεῖδα, δύναται νὰ εἶνε γνωστὸν, καθ' ὅσον ὁ ἀποστολεὺς ἄνευ προειδοποιήσεως τοῦ λήπτορος, κανονίζει κατὰ βούλησιν τὸ συμβολικὸν ἀλφάβητον ἐκάστου κρυπτογράφου, ὡς δυνάμενος νὰ γράψῃ τὸ αὐτὸ ἔγγραφον μετὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε κλεῖδα, ἀλλὰ μετὰ διαφορὸν ἀλφάβητον, ἐν συνδυασμῷ 999 ἀριθμῶν συμβολισμοῦ μετὰ 999 ἀριθμῶν μεταθέσεως, ἐξ ὧν καὶ ἂν ἀραιρέσωμεν τὸ ἥμισυ, ὡς δυνάμενον νὰ παρέξῃ ὅμοια ἀλφάβητα, πάντως δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὕλικὸς ἀνεργήνευτον.

Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

λοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΡΓΑ

ΤΟΥ ΒΗΛΑΡΑ'

Η ΠΥΡΚΑΪΑ

Ποῖός ἔχει πέτρινη καρδιά γιὰ νὰ μὴ νοιώσῃ πόνο μετὰ τὸ κακὸ ποῦ γίνηκε τὸ φτεῖνον τὸ χρόνο, κακὸ μεγάλο καὶ φριχτό, ὅπου νοικοκυρεῖ σὲ μίαν στιγμὴν ἀπόμειναν γυμνοὶ διακοναρεῖοι, βιό τους καὶ σπίτια μ' ἴδρωτα πολὺν ἀποχτημένα νὰ τὰ ἴδουσι οἱ ἄθλιοι ὄχι τὴν φωτιὰ καμμένη, καὶ ἄντις σὲ στρώματα ψηλὰ καὶ πλούσια στολισμένα κείτουνται τῶρα κατὰ γῆς μετὰ χέρια σταυρωμένα.

10 ὦ θέαμα ἐλεεινὸ! καὶ ποῖός νὰ σὰς κυττάξῃ; ἄχ! νὰ παίζῃ στὸ χέρι μου ποιητικὸ κοντύλι νὰ ἰστορήσω, ὡς ἤθελα, μετὰ τέχνην αὐτὴ τὴν ὕλη! γιὰτὶ ἀκλόουθησαν πολλὰ συμβεβηκὰ μεγάλα ἐγὼ δὲν εἶδα βέβαια ποτὲ μου τέτοια ἄλλα, καὶ ἂν εἶχα ἰδῆ καὶ ἄλλοτε, μετὰ τούτα δὲν ὀμοιάζουν, ἐτούτα εἶνε ἄλλοκοτα, διόλου παραλλάζουν, δὲν εἶναι τῆς πυρκαϊῆς τὰ ὅσα προξενάει, μὴν εἶναι καὶ ἡδύσματα καθένας ν' ἀποράξῃ.

20 Στοὺς χιλίους ὄχτακόσιους δύο, τὸ μῆν' ἀποθερίζουν, καὶ ὅπου γι' αὐτὸ καὶ θεοσιτῆ κοινὰ ὀνοματίζουσι, καὶ στῆς ἐννιά καὶ εἰκοσι τοῦ ἴδιου μῆνα ἐγίνη αὐτὴ ἡ φωτιὰ, ποῦ σ' ὄλους μας τρομάραϊς τόσαις δίνει!

δὺς ὥραις ἦσαν τῆς νυκτός, ὀπώδωκε τὴν φάλια καὶ ἀντράλωσε ὑπερῶτερα τοῦ κόσμου τὰ κεφάλια: τρεῖς ὥραις μόνον φτούρησε καὶ ἂν φτούραγε ἀκόμα ἡ χώρα θὰ σωρίζονταν καμμένον μαῦρον γῶμα.

Ἐπρωτοφάνηκεν, ὡς λέν, μετὰ τοῦ Κώστα-Πολίτη ὄχι τ' ἀργαστήρι κολητὰ στὴν πόρτα ἀπὸ τὸ σπίτι, καὶ ἀπόκει μ' ἀπίστευτὴ καὶ ἄκρα γληγοράδα

30 ἄναψε εὐτὸς τῆς γειτονίᾳς καὶ ἡ μιὰ καὶ ἡ ἄλλη ἀράδα φουσαεὶ νότος καὶ βορραῖς καὶ τῆ φωτιὰ φουσκόνουν, τῆς φλόγαις καὶ τὰ κάρβουνα στα σύγνερα σηκόνουν, πέφτουν οἱ τοῖχοι καὶ ἡ σκεπαῖς καὶ ὁ τόπος ἀντηγάει, καὶ ὁ κουριαχτός μετὰ τὸν καπνὸν στὰ ὕψη ἀπετάει: θαμπόνουν τ' ἄστρια τ' οὐρανοῦ καὶ τὸ σκοτάδι ἀξάνει, καὶ ἡ φλόγα φοβερώτερα τὸν Ἄδη παρασταίνει: ὦ Θεέ μου, τί ἀλαλχημοὶ, τί φόβος στὸ λαὸ σου!

«πάψε,» φωνάζουν κλαίοντες, «ντὲ πάψε τὸ θυμὸ σου» γυναῖκες, ἄντρες, καὶ παιδιὰ, γέροντοι, γριαῖς καὶ νέοι, 40 ἀνάκατα καὶ Χριστιανοὶ καὶ Τούρκοι καὶ Ἑβραῖοι, θρηνοῦν τὴν δυστυχίαν τους ἀπελπισμένον τρέχουν, ποῦ νὰ σταθοῦν καὶ ποῦ νὰ πᾶν τελείως δὲν κατέχουν ὀμπρὸς ὀπίσω περπατοῦν, χωρὶς σκοπὸν κινουῦνται, φωνάζουν κλαῖν ἀδιάκοπα καὶ μὴν παραπονοιοῦνται, μὴδὲ τοὺς ἐρχόνταν στὸ νοῦ νὰ τρέξουν νὰ πασχίσουν νὰ καταπάθουν τὸ κακὸ καὶ τὴν φωτιὰ νὰ σβήσουν, παρὰ συμβαίνει: καὶ ἔξαφνα μετὰ βιά πολλὰ ἀβγατάει, καὶ ὁ κόσμος ἐλαχτάρισε, νοῦ μέτρα δὲν κρατάει, 50 καὶ τὴ λαχτάρα τῆς φωτιᾶς μετὰ ἄλλο δὲν ταιριάζει, καὶ ἐκεῖνα ποῦ δὲ θέλωμε νὰ κάμωμε μᾶς βιάζει: ὁ ἄξιος γένεται δειλός, ὁ φρόνιμος τὰ γάνει, τὴν ἐντροπήν ὁ ἄνθρωπος στὴν ἄκρα τότε βάνει: πόσαις κυραῖς καὶ ἀρχόντισσαις ἀπὸ τὴν πρώτην τάξιν— τί καταφρόνια ἀνέλπιστη! Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ!— ὅπου δὲν πάχαιναν ποτὲ ἀπὸ μιὰ πόρτα σ' ἄλλη χωρὶς δουλευτρῶν συνοδεία, καὶ συνοδεία μεγάλη, στῆς στραταῖς κατατονηταῖς καὶ ἀστολιγαῖς γυρίζουν, ἐκστατικαῖς στὴν τύχη τους καὶ ἀπελπισμέναϊς φορίζουν! 60 πολλοὶ ὄχι τὸν ὕπνο ὡς βρέθηκα, γυμνοὶ μισοτυμμένοι, ἔτσι σηκόνουνται ἄθελαι καὶ φεύγουν ζαλισμένοι: ἀπὸ μεγάλους καὶ μικροὺς ἐγίνομασαν ἡ στραταῖς, τὰ πράγματά τους φέροντας σὲ χέρια καὶ σὲ πλάταις ποῖός σκουτικὰ ἐκουβάλαγε καὶ ποῖός ἀγγεῖα, κασέλαις, σὰν ἡ φορτώστραις πάχαιναν κυραδαῖς καὶ κοπέλαις: ἀφέντης τὸ κοπέλι τοῦ ὀγλήγορα φορτόνει, καὶ ὅσο καὶ ἡ Κυβερνεῖα του βαστάει τὸ σηκόνει! σὰν τὰ μυρμηγκία ποῦ ἄντα βροῦν παρέκει ὄχι τὴν φωτιὰ τους σωρὸ ἀπὸ σκύβαλα λιανὰ ἢ ἄλλο γιὰ σοδιά τους, κινῶν κοπάδι βιαστικὸ, κατόπι ἕνα τ' ἄλλο.

70 ποῖὸ νὰ σηκώσῃ πρόθυμον μοιράδι πλιὸ μεγάλο, καὶ βλέπει ἄδεια ἀνάκατα μαζί καὶ φορτωμένα νὰ μπαινοβγαίνουν ἄκοπα πυκνὰ ἀπανωτισμένα, νὰ τρέχουν, νὰ στειρόνουνται, νὰ πᾶν καὶ νὰ γυρίζουν, ἔτσι στοὺς δρόμους ὁ λαὸς σὲ πλῆθος τοιγυρίζουν. Μὴν τῆς φωτιᾶς ἢ ἀφορμὴ ἐγίνηκεν αἰτία, νὰ γεννηθῇ ἄλλο βλάσφημο καὶ ἄλλη τιμωρία: ἀρματωμένοι οἱ λιὰπιδες ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κυττάζουν, καὶ ὅ,τι ἀντέσουν ἀδραχτῶν καὶ ληστοικῶν τ' ἀπαύζουν, καὶ ὅσους καὶ ὄχι τὴν φωτιὰ μετὰ κινδύνου γλυττόνουν, 80 ὄχι τὴν φωτιὰ ἀσπλαγνότεροι τελείως τοὺς γυμνόνουν, καὶ αὐτὸ πολλοὶ τὸ ἔπαθον ἀπὸ ἀδυναμίαν τους νὰ ἀνισταθοῦν, ὡς ἔπρεπε, σὲ τέτοια συφορὰ τους: ἐκείνου ὅμως ἔπαινος μετὰ δικίον θὰ τοῦ γένη γιὰτὶ δὲν εἶναι ὅμοιος του στῆς γῆς τὴν οἰκουμένην, ποῦ δίχως φόβου ἢ σύγγουσι γ'τὸ σπίτι του κινώντας κουτὶ βροῦ πετραδικὰ παραμειλῆ (sic) βραστῶντας, μ' ὄχτω χιλιάδαις μετροῦτὰ σ' ἀσῆμι φορτωμένους καὶ στὸ πῶδάρι ἀπὸ καρφὶ μεγάλο λαβωμένους, σὰν παλληκαρὶ ἐροῖχτηκε μετὰ τὸ σταθῆ στὸ χέρι, καὶ σὲ μεριά τ' ἀπόθεσε μ' ἀσφάλεια σὰν ζεφερεῖ, 90 καὶ ἔβροντας τὴν σύζυγον ὡσὰν τουςεβὰ στὸν ὄμο σ' εἰκοσιπέντε λιὰπιδες μεγάλο χύνει: τρομό.

Καλότυχοι ὅσοι ἤμπορῶσαν στὴν φόβια νύχτα ἐκείνην καρδιά νὰ δείξουν σταθερὰ, καρδιά μ' ἀγαθοσύνην, καὶ τὸ καλὸ προξενήσαν κατὰ τὴν δυνάμει τους

1 Ἰδε σελ. 161.